

VILÁGOSÁG

Miniszteri döntés
a
magyar nyelvű
iskolák
összevonásáról

KOLOZSVAR,
1947 október 8, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
251. szám

KÖZLEMÉNY

egyes kommunista pártok képviselőinek tájékoztató értekezletéről

BUKAREST. — A fővárosi „Scanteia” legújabb számában világeseményt közöl. Kétféle ország kommunista pártja, köztük Románia is, egységesen állást a béke megőrzése érdekében. A nagyjelentőségű híradást az alábbiakban közöljük:

Szeptember végén Lengyelországban tájékoztató értekezletet tartottak a következő pártok részvételével: Jugoszlávai Kommunista Párt — E. Kardelj és M. Dzsilas; Bolgár Munkás (kommunista) Párt — V. Cservenkov és V. Poptomov; Román Kommunista Párt — Gh. Gheorghiu-Dej és A. Pauker; Magyar Kommunista Párt — Farkas M. és Révai J.; Lengyel Munkás Párt — W. Gomulka és H. Minc; a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja — A. Zsdanov és G.

Malenkov; Francia Kommunista Párt — J. Duclos és F. Fajon; Csehszlovák Kommunista Párt — R. Slansky és S. Bastovansky és az Olasz Kommunista Párt — L. Longo és E. Reale. Az értekezlet résztvevői megállapították az értekezleten képviselt pártok Központi Bizottságainak tevékenységére vonatkozó tájékoztató beszámolókat, melyeket a következő elvtársak ismertettek: a Jugoszlávai Kommunista Párt részéről E. Kardelj és M. Dzsilas; a Bolgár Munkás

(kommunista) Párt részéről V. Cservenkov; a Román Kommunista Párt részéről Gh. Gheorghiu-Dej; a Magyar Kommunista Párt részéről Révai J.; a Lengyel Munkáspárt részéről W. Gomulka; a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja részéről G. Malenkov; a Francia Kommunista Párt részéről J. Duclos; a Csehszlovák Kommunista Párt részéről R. Slansky; az Olasz Kommunista Párt részéről L. Longo. A beszámolók megvitatása után az értekezlet résztvevői elhatározták, hogy megvitatják a nemzetközi helyzet kérdését, valamint a tapasztalatok kicserélésének és az értekezleten képviselt kommunista pártok tevékenységének egybehangolá-

sának kérdését. A nemzetközi helyzetet A. Zsdanov ismertette. Az értekezlet résztvevői megvitatották a beszámolókat és a jelenlegi nemzetközi helyzetet, valamint az ebből eredő feladatokat illetően teljes nézetazonosságot tanúsítottak és a nemzetközi helyzetre vonatkozólag egyhangú határozattal nyilatkoztak a fogadtak el. A tapasztalatok kicserélésére és a kommunista pártok tevékenységének egybehangolására vonatkozó jelentést W. Gomulka tette meg. Az értekezlet ebben a kérdésben, figyelembe véve az értekezleten képviselt pártok közti kapcsolati hiányából származó negatív jelenségeket és figyelembe véve a tapasztalatok köl-

csonós kicserélésének szükségességét, Tájékoztató Iroda felállítását határozta el. A Tájékoztató Iroda a felsorolt pártok Központi Bizottságainak képviselőiből áll. A Tájékoztató Iroda feladatai: a tapasztalatok kicserélésének megszervezése a pártok között és szükség esetén tevékenységük egybehangolása önkéntes elhatározás alapján. Elhatározták, hogy a Tájékoztató Iroda hivatalos lapot fog kiadni. Elhatározták, hogy a Tájékoztató Iroda és hivatalos lapjának szerkesztősége Belgrad városában fog székelni.

A Jugoszláv Kommunista Párt, a Bolgár Munkás (Kommunista) Párt, a Magyar Kommunista Párt, a Lengyel Kommunista Párt, a Szovjetunió Kommunista (Bolsevik) Pártja, a Francia Kommunista Párt, a Csehszlovák Kommunista Párt és az Olasz Kommunista Párt képviselői értekezletének

nyilatkozata a nemzetközi helyzetről

A Jugoszlávai Kommunista Párt, a Bolgár Munkás (kommunista) Párt, a Román Kommunista Párt, a Magyar Kommunista Párt, a Lengyel Kommunista Párt, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja, a Francia Kommunista Párt, a Csehszlovák Kommunista Párt és a Lengyel Kommunista Párt képviselői megvitatották a nemzetközi helyzetet és a következő nyilatkozatban egyeztek meg:

A második világháború következtében és a háború utáni időszakban, a nemzetközi helyzetben gyökeres változások következtek be. Ezeket a változásokat a következők jellemzik: a nemzetközi életben ható legfőbb politikai erőtervezők új megosztása; a második világháborúból győztesként kikerült országok egymásközti kapcsolatainak megváltozása és ezeknek az országoknak az átesoportolulása.

Amíg a háború tartott a Németország és Japán elleni háborúban a szövetséges nemzetek együtt haladtak és közös táborot alkottak. Mindezek ellenére, a szövetségesek táborában még a háború alatt nézeteltérés mutatkozott mind a háború céljának meghatározásában, mind pedig a világ háború utáni megszervezésére vonatkozó feladatok tekintetében. A Szovjetunió és a demokratikus országok a háború alapvető feladatait a következőket tekintették: a demokratikus rend helyreállítása és megerősítése Európában, a fasizmus felszámolása és egy Németország részéről jövő új támadás lehetőségének megelőzése, egy széleskörű és hosszú időre szóló együttműködés megteremtése Európa népei között. Az Északamerikai Egyesült Államok Angliával való egyetértésben, más háborús célt követtek: megszabadulni a fogyasztó-piacokon fellépő versenytársaitól (Németország, Japán) és megszállt-területi uralkodó helyzetüket. A háború céljainak megvalósításában és a háború utáni átszervezés kérdéseiben mutatkozott eme különbség a háború utáni időszakban még jobban kimélyült. Két szembenálló politika alakult ki: egyrészt a Szovjetunió és a demokratikus országok politikája, amely az imperializmus megdöntésére és a demokrácia megerősítésére törekedik, másrészt az USA és Anglia politikája, amely az imperializmus megerősítésére és a demokrácia elfojtására törekedik. Mivel a Szovjetunió és az új demokrácia országai a világ uralmáért és a demokratikus mozgalmak lefojtásáért indított harc imperialista tervei

megvalósításának útját állják, a Szovjetunió és az új demokrácia országai ellen keresztsháborút hirdettek, amelyet az USA és Anglia legutolsó imperialista politikai háborús fenyegetésekkel támogatnak.

Igy aztán két tábor alakult ki: az imperialista és demokráciaellenes tábor, amelynek legfontosabb célja az amerikai imperializmus világhuralmának megteremtése és a demokrácia megsemmisítése és az imperializmus-ellenes, demokrácia tábor, amelynek legfontosabb célja az imperializmus megdöntése, a demokrácia megerősítése és a fasizma maradványok felszámolása. A két szembenálló — imperialista és antiimperialista — táborban a harc a kapitalizmus általános válsága folytonos kimélyülésének, a kapitalizmus erői gyengülésének és a szocializmus és demokrácia erői megszilárdulásának feltételei között folyik.

Emiatt az imperialista tábor és annak vezető tényezője, az USA — különösen támadó tevékenységet fejt ki. Ez a tevékenység egyidőben minden téren megmutatkozik: katonai-stratégiai intézkedések, a gazdaság terjeszkedése és az ideológiai harc irányában. A Truman-Marshall-terv nem más, mint egyik alkotórésze, európai fejezete a világhuralmi politika általános tervének, mely politikáját az USA a világ minden részére kiterjesztette. Európának az amerikai imperializmus gazdasági és politikai leigázására vonatkozó tervét kiegészítik Kína, Indonézia és a délamerikai államok gazdasági és politikai leigázására vonatkozó tervei. A tegnapi támadókat — Németország és Japán kapitalista magnásait — Amerikában készítették elő új szerepükre, hogy az USA imperialista politikájának eszközevé váljanak Európában és Ázsiában.

Az imperialista táborban igénybevetett taktikai eszközök fegyvertára különösen változatos. Az erővel való közvetlen leaveretés párosul a zsarolással, a politikai és gazdasági nyomás mindenfajta eszközével, a megvesztegetéssel, a helypolitikai életben mutatkozó ellentétek és szétválasztások felhasználásával, a pozícióik megerősítésére. Mindezeket liberális-pacifista álláspont mögé rejtik, hogy becsanják és torbjúsítsák a politikában járatlan embereket.

Az imperialisták taktikai eszközeinek fegyvertárában külön helyet foglal el az olyan jobboldali szocialista áruló politikájának az igénybevétele, mint Blum Francia-

országban. Attlee és Bevin Angliában, Schumacher Németországban, Renner és Schaerl Ausztriában, Saragat Olaszországban stb., akik az imperialista politika valódi rabló lényegének a demokrácia és a szocialista frazeológia mögé való elrejtésére törekednek, akik ezáltal a valóságban minden vonatkozásban az imperialisták hűséges büntársává válnak, akik a megosztás kovászát hintik el a munkásosztály soraiban és megmérgezik a munkásosztály öntudatát. Nem véletlen, hogy a brit imperializmus külpolitikája Bevin személynében találta meg legkövetkezősebb és legbuzgóbb megvalósítóját.

Ilyen feltételek mellett szükséges, hogy az imperialistaellenes demokrácia tábor tömörítse sorait, hogy kidolgozza az egybehangolt tevékenység munkatervét, kidolgozza taktikáját az imperialista tábor fő erőivel szemben, az amerikai imperializmussal szemben, angol és francia szövetségeseivel szemben, a jobboldali szocialistákkal — elsősorban az angol és franciaországi jobboldali szocialistákkal szemben.

Az imperialista támadó terv megvalósulására Európa összes demokratikus, imperializmus-ellenes tömegeinek erőfeszítésére szükség van. A jobboldali szocialisták ennek az ügynök az árulói. Az új demokrácia ama országainak kivételével, ahol a kommunista és szocialista blokkja más demokratikus haladó pártokkal képezi

eme országok ellenállásának alapját az imperialista tervekkel szemben — a többi országok többségének szocialistái és elsősorban a francia szocialisták és az angol laburisták — Ramadier, Blum, Attlee és Bevin szolgál meg-hunyáskodásukkal megkönnyítik az amerikai tőke számára a helyzetet, zsarolásra készítik ezt az amerikai tőkét és országaitak függőségbe döntik az Amerikai Egyesült Államokkal szemben.

Ebből következik, hogy Franciaország, Olaszország, Anglia és más államok kommunista pártjaira különösen fontos feladat vár. Ők kell hogy kézbe vegyék országuk függetlenségének és nemzeti önállóságának megvédése zászlóját. Ha a kommunista pártok szilárdan helytállnak, ha nem engednek a megfélemlítésnek és a zsarolásnak, ha bátran védik a demokráciát, a nemzeti önállóságot, országuk szabadságát és függetlenségét, ha abban a küzdelemben, amelyet országuk gazdasági és politikai elnyomására irányuló kísérletek ellen vívnak, mindazoknak az erőknél az élére állnak, amelyek készek a nemzeti becsületet és függetlenséget megvédeni — akkor az Európa leigázására irányuló tervek mind megvalósulnak.

Ez most a kommunista pártok alapvető feladatainak egyike. Figyelembe kell venni, hogy az imperialistáknak egy új háború kirobbanására vonatkozó elhatározása és egy ilyen háború

megszervezésének a lehetősége között — óriási távolság van.

A világ népei nem akarnak háborút. A béke erői olyan nagyok és hatalmasak, hogy ha ezek az erők elszántak és kitartóak a béke megvédésében, ha tanúbizonyságot tesznek erejükéről és elszántágukról, akkor a támadók tervei teljesen esdőöt mondanak. Nem szabad elfelejteni, hogy az imperialisták háborús veszélyt hangoztató lármája azt a célt követi, hogy megfélemlítsék a gyöngye idegzetüket és habozókat és zsarolják ki a engedményeket csikarjanak ki a támadók részére.

A munkásosztály részére a legfőbb veszélyt jelenleg saját erőinek aláértékelése és az imperialista tábor erőinek túlértékelése képezi. Amint a müncheni politika felszabadította a hitleri támadás kezét, ugyanúgy az USA és az imperialista tábor új irányzatával szemben való mindennemű engedmény még kihívóbbakká teszi ennek az irányzatnak a kezdeményezőit.

Éppen ezért a kommunista pártoknak az ellenállás élen kell haladniuk az imperialista terjeszkedés és támadás minden irányú — állami, politikai, gazdasági és ideológiai irányú — terveivel szemben. A kommunista pártoknak tömöríteniük kell sorukat, egyesíteniük kell erőiket egy közös imperializmus-ellenes és demokratikus platform alapján és maguk köré kell sorakoztatniuk a nép összes demokratikus és hazafias erőit.

Az értekezleten képviselt pártok tapasztalatainak kicserélésére és tevékenységük egybehangolására vonatkozó

HATÁROZAT

résztvevők a következőkben egyeztek meg:

1. Tájékoztató Irodát állítanak fel, amelyben a Jugoszlávai Kommunista Párt, a Bolgár Munkás (kommunista) Párt, a Román Kommunista Párt, a Magyar Kommunista Párt, a Lengyel Kommunista Párt, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja, a Francia Kommunista Párt és az Olasz Kommunista Párt képviselői vesznek részt.
2. A Tájékoztató Irodát bízzák meg a tapasztalatok kicserélésének megszervezésével és szükség esetén a kommunista

pártok tevékenységének kölcsönös megegyezés alapján való egybehangolásával.

3. A Tájékoztató Iroda a Központi Bizottságok képviselőiből tevődik össze; minden Központi Bizottságot két tag képvisel. A Központi Bizottságok megbízottai az Élet Központi Bizottságok nevezik ki és váltják fel.

4. A Tájékoztató Iroda mellett időszakos lapot szerveznek, amely havonta közzé, vagy a lehetőség szerint hetente jelenik meg. A lapot francia és orosz nyelven adják ki, ha lehetséges, más nyelven is.

5. A Tájékoztató Iroda Belgrad városában székel.

A KITUNÓ TENGERI TERMÉS lehetővé teszi az ország békebeli sertés állományának elérését, sőt túlhaladását. Az ország békebeli sertésállománya a háború és járványos betegségek (sertésvész, sertésorbán) pusztítása következtében körülbelül 40 százalékkal csökkent. A hiány alig egy év alatt pótolható — a régi rendszerrel eltérően ugyanis a sertéseket most évente kétszer fiaztatják. A kocasertés 100 napig hordja malacait, tehát a szaporodással egy év alatt elérhetjük a békebeli állomány létszámát. Ezt lehetővé teszi az ideai bõmennyiségű és kitünõ minőségű tengeritermés, mert a száraz kukorica hizlalásra kiválóan alkalmas. A termelő mintegy 30 százalékkal többet keres a tengerin, ha sertést állítottak be hizlalásra és így a zsírral való ellátás kérdését is megoldják.

3000 METER GYAPJUSZÖVETET találtak elrejtve a bukaresti Nitramonia cégnél. Az árut az inasotthon dolgozói részér utalták ki, de a cég — meggarmitva a kiutalást — csak 300 métert adott át az otthonnak, míg a többit a fekete piacon káratlan értékesíténi. Az árut elkobozták, a cég ellen megindították az eljárást.

A KOLOZSVÁRI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA IDŐKÖZI BIZOTTSÁGA. Kinevezték a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara időközi bizottságának tagjait: Elnök: Deu Stefan, alelnökök: Beres Ioan és Prinz Lajos, tagok: Radu Ioan, Palade Palrici, Greu Traian, Ban Emeric, Bortnik István, Radulescu Mircea, Reim Tibor, Grünwald Oscar.

10.000 PÁR CIPŐRE kaptak megrendelést a nagyváradi kispaprosok. A nagyváradi termelési tervzet szerint a bőrfeldolgozó kisiparosok a kiutalt nyersanyagból 10.000 pár bakancsot, női és férfi típuscipőt készítenek.

A hivatalos áraknál 10—50%
kal olcsóbban árulit
(nagyban és kicsiben)

LIBRO

könyv- és papírüzlet. P. Libertáti, Szabadság tér 7 sz.

Iskolásoknak, iskoláknak és iskolai szövetkezeteknek dusan felszerelt raktár iskolaszerekből, tankönyvekből.

Nyomdákknak, könyvkötészeteknek mindenfajta papírkülönlegesség.

Könyv- és papírkereskedéseknek nagy választék az iskolaidényre.

Illatszertáraknak, gyógyszertáraknak és virágüzleteknek selvempapírszalvéták, toilet e napir

Magán és államintézményeknek gazdag választék irodaszerekbek.

Iskolások! Siessetek feliratkozni nálunk tankönyvekért.

VIZSGÁK A BOLYAI SZABAD-EGYETEMEN. A Bolyai Tudományegyetem szabadegetemén a vizsgák október 10-én kezdődnek. A vizsgákra október 5—10 között lehet feliratkozni.

KITUNÓ MINŐSÉGŰ VETŐMAGGAL végzik el Marostordában az őszi vetést. Minden olyan mezőgazda részére, akinek nincs megfelelő minőségű vetőmagja — a mezőgazdasági kamara igazolvány alapján — a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP kirendeltségére a gyenge vetőmagot kitünõ minőségűre cseréli át. A mezőgazdasági kamara egyébként 70 vasuti kocsi vetőmag kiutalását kérte a földművelésügyi minisztériumtól Marostorda vármege földművelői részére. A minisztérium megfelelő mennyiségű részgálicot és csiraölőport is küldött a vetőmagvak megfelelő előkészítésére.

ARANY- ÉS EZÜSTPÉNZEKET olvasztottak be lemezbe Kindler Constantin és Zuker E. Beno bukaresti lakosok és az értékes lemezeket külföldre akarták kicsempészni. Letartóztatták őket.

LETARTÓZTATTÁK Balogh György mátyásfalvai malomtulajdonost és Szabó Sándor molnárt, akik fehérlisztet öröltek. Átadták őket az ügyészségnek.

HITELEZÉSI CSALÁSERT eljárást indítottak Deczi Lajos nagyváradi kőmivesvállalkozó ellen, aki Varga Lajos lakatosmestertől közel 40 millió lej előleget vett fel azzal a kötelezettséggel, hogy záros határidőre felépíti a nála megrendelt garázst, de vállalt kötelezettségét még hónapok mulva sem teljesítette.

20 MÁZSA FEKETE SZAPPANT, 600 kiló fagyut és 180 kiló szappanforgácsot találtak befalazva a gazdasági ellenőrök Freund Zsigmond szatmári szappangyáros raktárában. A nagymennyiségű elrejtett szappant elkobozták. Freund Zsigmond tettének következményei, elől megszökött. Elrendelték országos körözését.

SZABAD A SZÁRNYASOK ADÁS VÉTELE. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium 3436 számú rendelete értelmében a szárnyasok forgalombahozatala és a szárnyashus fogyasztása mindkét korlátozástól mentesen teljesen szabad, természetesen a hivatalos állatorvos betartásával. Ak a szárnyasok forgalombahozatalát bármilyen módon meggátolja, szabotázskövet el és ennek megfelelően büntetésben részesül.

12 LEJERT árulta a paradicsom kilóját Neamtio Ioan brassói vendégglós. A paradicsomot kilónként 2 lejert Prahova megyében vásárolták, brassói hivatalos ára pedig 6.50 lej. A csaknem 100 százalékos árdrágításért a vendégglóst letartóztatták.

GAZDASÁGI SZABOTÁZSERT 2 lónapi fogházra ítélték a szatmármegyeyei Amac község bíráját, aki 160 kiló búzát elrejtett és e mennyiség után nem szolgáltatotta be a törvényes hányadot az államnak.

J. ANNA munkaképtelen, beteg nő kéri a jószívű emberek természetbeni, vagy pénzbeli támogatását. Adományokat Bőszörményi-utca 44 címre kér, vagy szerkesztőségünk is továbbítja részére.

Leváltották Bánffyhunyadi basáskodó rendőrfőnökét és szigorú vizsgálatot indítottak ellene

BÁNFFYHUNYAD. — Hosszu időn keresztül valóságos réme volt a város lakosságának Saraván Ioan rendőrkormányzó, aki Bánffyhunyadi a rendőrfőnöki helyet töltötte be. Saraván Ioan a régi fasiszta idők rendőri szellemében terrorizálta a város lakosságát és italos állapotban sorozatos botrányokat rendezett. Kénye-kövé szerint ártatlan embereket tartóztatott le és vert véresre. Végül már arra vetemedett, hogy a késő éjjeli órákban — rendőrfőnöki minőségében kihangsúlyozásával — behatolt dr. Capota állatorvos feleségéhez és az egyedüllevő asszonnyal erőszakoskodni

kezdt. A szomszédok védelmére átsiető állatorvost letartóztatta és a rendőrségre hurcolta.

A magáról megfélekedzett rendőrfőnök üzelmeinek a kolozsvári tartományi rendőrfőfelügyelőség vetett véget. Azonnali vizsgálatot rendelt el, amit a helyszíne kiszállva, Belindeanu kolozsvári rendőrkormányzó folytatott le. A vizsgálat eredményeképpen Saraván azzonnal leváltották rendőrfőnöki állásából és jelenleg a tartományi rendőrfőfelügyelőség a legszigorúbb vizsgálatot folytatja az ügyben.

A vizsgálat eredményét annak befejezése után közöljük.

Határátlépési kísérlet közben

Agyonlőtték Gál András székelyhídi és Lámpás Géza temesvári lakost 27 egyént letartóztattak

NAGYVÁRAD. — A szigorú tilalom és kemény megtorló intézkedések ellenére meggondolatlan egyének életük kockázatával is megkísérlik engedély nélkül a határon való átszökést. Deák Pál és Csipkés József kolozsvári lakosok életükkel fizették a tilalom kijáratásáért és most újabb halálos áldozatai vannak a tiltott határátlépés kísérletének.

Gál András és Székely József székelyhídi lakosok engedély nélkül akartak átmenni Magyar-

országra. Majdnem a magyar határvonalon a román határőrök elfogták és be akarták kísérni őket a nagyváradi ügyészségre. Utközben a két ember megugrott az öket kísérő őrszemektől és futásnak eredt. A katonák a szaladók után lőttek. Székely Józsefnek sikerült átjutnia a határon, Gál András azonban fegyvergyőlötöl találya holtna maradt a mezőn. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

ARAD. — Nagypereg mellett a határőrök fel akartak tartóztatni egy férfit, aki át akart szökni a határon. Futásnak eredt és többszöri felszólításra sem állott meg, mire utána lőttek. A golyók halálra sebeztek. Megállapították, hogy a halott Lámpás Géza temesvári lakos.

Pil község közelében, a határsávban, 27 egyént fogtak el, akik át akartak szökni a határon. Beszállították őket Aradra és megindították ellenük az eljárást.

Motorkerékpár és teherautó sulyos kimenetelű összeütközése a Március 6-utcában

KOLOZSVÁR. — Szombat délután a Szentegyház- és Bethlen-utca kereszteződésénél a 966-os kolozsvári rendszámú motorkerékpár összeütközött az A-08677. rendszámú katonai teherautóval.

Az összeütközés következtében a motorkerékpár vezetője sulyos sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították. A szemtanúk szerint a motorkerékpár nagy sebességgel haladt a Malinovszki-ter

irányába és az utkereszteződésen áthaladó katonai teherautó hátsó kerekének magasságában rohant bele a teherautóba. A baleset körülményeinek tisztázására a vizsgálat megindult.

Világosság-Sport

Új országos csúcseredményt állított fel Sötér a magasugrásban

Prága—Bukarest III: 97

BUKAREST. — Az ANEF-stadionban került lebonyolításra a Bukarest—Prága városok közötti atlétikai viadal, amelyet a prágaiak 111:97 arányban nyertek meg. Moina Joan, az Universitatea hírneves gyorsfutója a verseny második napján betegsége miatt nem vehetett részt és távollétében Bukarest csapatát elvesztette a 200 méteres síkfutást, valamint a 400+300+200+100 méteres váltót, melynek megnyerése esetén Bukarest pontversenyben győztesen került volna ki.

Részletes eredmények:
100 m.: 1. Moina 10.6 mp. 2. Paracek (Prága) 10.9 mp. Súlydobás: 1. Kalina (Prága) 14 m. 90 cm. 2. Gurau 14 m. 29 cm. 110 m. gátfutás: 1. Schneider (Prága) 15.5 mp. 2. Kiss László és V. Dumitrescu 15.6 mp. 400 m.: 1. Moina 48.1 mp. 2. Horeczky (Prága) 49.9 mp. 5000 m.: 1. Dolenszky (Prága) 15 perc 46.6 mp. 2. Vladuce 15 perc 55.2 mp. Magasugrás: 1. Sötér 191 cm. (Új országos rekord!) 2. Matys (Prága) 180 cm. Gerelyvetés: 1. Belba 54 m. 65 cm. 2. Dezideriu 51 m. 48 cm. 800 m.: 1. Fucikovszki (Prága) 1 perc 56.8 mp. 2. Pop 1 perc 56.8 mp. 4x100 m. váltófutás: 1. Prága 42.9 mp. 2. Bukarest 43.6 másodperc 400 m. gátfutás: 1. Kiss László

56.1 mp. 2. Schneider (Prága) 56.3 mp. 1500 m.: 1. Vomacka (Prága) 4 perc 05.4 mp. 2. Pop 4 perc 06.2 mp. 10.000 m.: 1. Dolenszky (Prága) 34 perc 05.4 mp. 2. Vladuca 34 perc 13 mp. Kalapácsdobás: 1. Biró 45 m. 26 cm. 2. Dumitru 45 m. 21 cm. 200 m.: 1. Paracek (Prága) 22 mp. 2. Leznicka (Prága) 22.1 mp. Rudugrás: 1. Kreicar (Prága) 3 m. 90 cm. 2. Dragomir 3 m. 90 cm. Távolugrás: 1. Rigosek (Prága) 6 m. 92 cm. 2. Matys (Prága) 6 m. 87 cm. Diszkosz: 1. Mudra 43 m. 20 cm. 2. Gurau 42 m. 20 cm. 400+300+200+100 m. váltófutás: 1. Prága 1 perc 58.8 mp. 2. Bukarest 2 perc 01.4 mp.

SPORTHIRADÓ

AZ NB II. negyedik csoportjában több megiepetésszerű eredmény született. A bajnokságban az eddig vezető Solvay csapata Szatmáron 4:0 (3:0) arányú vereséget szenvedett a Sanitas együttesétől. Nagyváradon a Crisana 3:2 (0:1) arányú meglepetésszerű győzelmet aratott az aranyosgyéresi Sodoronipar ellen. Nagybánán a Surianul 4:2 (2:1) arányban győzött a Minarul ellen. Dicsőszentmártonban a Phoenix—Sticla mérkőzés eredménye 3:1 (1:1) volt. Tordán a CFR 3:3 (2:1) arányban eldöntetlenül játszott a piskii vasutasokkal. Fogarason az Explozivii 3:1 (2:1) arányban győzött a szatmári Törekvés ellen. Aninabánán a hazai együttes 6:1 (5:0) arányban győzött a máramarosszigeti Tisza együttese ellen. A kolozsvári CFR—marosvásárhelyi CFR mérkőzés a tifuszjárvány miatt elmaradt. A bajnokságban a Phoenix vezet 9 ponttal.

A VASAS Désen vendégszerepelt, ahol a CFR Someș csapatától 5:4 (2:4) arányú vereséget szenvedett. A harmadik kolozsvári NB I-es együttes, a Dermata 6:1 (4:0) arányban győzött a Haggibbor együttese ellen.

A MAGYARORSZAG—OLASZORSZAG atlétikai viadalt Milanóban Magyarország együttese 86.5 ponttal nyerte meg az olaszok 80.5 pontjával szemben. A verseny másodnapjának eredményei: 100 m.: 1. Goldoványi 10.7 mp. 2. Timadr. 10.7 mp. 400 m.: 1. Tilliman (Olaszország) 47.8 mp. 2. Paterdin (Olaszország) 48.8 mp. 10.000 m.: 1. Szilágyi 31 perc 29 mp. 2. Nemes 31 perc 29.8 mp. 400 m. gátfutás: 1. Littoman (Olaszország) 53.7 mp. 2. Filitti (Olaszország) 54.1 mp. Rudugrás: 1. Homonnay 390 cm. 2. Zsitvay 390 cm. Diszkoszdobás: 1. Condolin (Olaszország) 51 m. 73 cm. 2. Popini (Olaszország) 50.84 cm. Gerelyvetés: 1. Várszegi 65.91 cm. 2. Mateoszki 64.26 cm. 4x400 m. váltófutás: 1. Olaszország 3.16.7 mp. 2. Magyarország 3.22 mp.

AZ NB I. KOSÁRLABDA mérkőzések negyedik fordulójában a Dermata a bukaresti Telefoane együttesétől 58:38 (26:17) arányú vereséget szenvedett. A Dermata női kosárlabda csapata 46:3 (26:1) arányban győzött az Adygyár együttese ellen. Bukarestben: Carmen—Sportul 47:24. Viforul Dacia—CCMVM 102:12.

CSEHSZLOVAKIA—AUSZTRIA 3:2 (1:1). Prágában 55.000 néző előtt került lejátszásra a Csehszlovákia—Ausztria nemzetközi válogatott labdarugó mérkőzés, melyet a cseh válogatott csak nagy küzdelem után nyert meg.

A MAGYARORSZAG—ROMANIA Balkán Kupa labdarugó mérkőzésre Gallowich Tibor magyar szövetségi kapitány a magyar válogatottat a következőképpen állította össze: Tóth, Rudas, Gyuris, Bozsik, Börzsei, Marik, Egresi, Szusza, Deák, Puskás Tóth III. 400 SZOVJET hegymászó vett részt a Kaukázus heggyerinőre vezető túrán, amelynek utvonala 250 kilométer és 30 szalaszából áll.

A DERMATA tenispályáján került lejátszásra a bukaresti Hadsereg—Dermata Camarasescu teniszkupa középdöntője. A két csapat küzdelméből a Hadsereg került ki győztesként, mert 5:0 arányban győzte le a Pusztai—Brandusa ötszettelállásban kiálló bõrgyári csapatot. Részletes eredmények: Marin Viziru, Pusztai 6:4, 3:6, 7:5, 7:5. Gogu—Viziru—Brandusa 11:9, 6:0, 8:6. Viziru—Fiverek—Pusztai—Brandusa 1:6, 4:6, 6:1, 6:4, 6:3. Gogu—Viziru—Pusztai 6:3, 8:6, 6:4. M. Viziru—Brandusa 6:4, 6:3, 6:1.

A MAGYAR NB I. EREDMÉNYEI: Csepel—ETO 3:2 (2:2). Ferencváros—Elektromos 2:0 (1:0). Ujpest—SzAC 4:2 (3:2). MATEOSZ—EMTK 4:0 (2:0). Haladás—Mogürt 1:1 (1:0). DVSC—Szolnok 3:2 (2:0). Vasas—SalBTC 2:0 (0:0). A bajnokságban a Kispeszt vezet 11 ponttal. 2. Csepel 10 p. Haladás, Vasas, Ferencváros 9—9, MATEOSZ 8 p. Ujpest, Szeged 7—7 p. EMTK 5 p. MTK, Elektromos, SzAC, SalBTC, DVSC 4—4 p. Mogürt 3. Szolnok, ETO 2—2 p. CHIRTAC, a hírneves bukaresti ökölvívó a Venus pályáján vasárnap délelőtt 10.000 néző előtt bizmenetes küzdelem után pontozással győzött a világhírű francia ökölvívóbajnok, Jonas ellen.

A LENGYELORSZAG körüli országúti kerékpáros verseny négy napig tartott. A verseny Krakóban kezdődött és Varsóban végződött. A CSEHSZLOVÁK labdarugó bajnokságban a Szekca együttese vezet. 2. Bohamiansk, 3. Trnava, 4. Szavia, 5. Bratislava, 6. Sparta, stb.

MAROSVÁSÁRHELYEN tartották meg az Universitatea—Dermata barátságos mérkőzést, amely 1:1 (0:0) arányban eldöntetlenül végződött.

A BUDAPESTI VASUTAS SC labdarugó csapata október 11-én szombaton Kolozsváron az Universitatea együttesével, míg október 12-én, vasárnap a Vasas ellen mérkőzött.

Kachelitáru
üzemanyagnal együtt, ugyanolyan egy lemaró üzemi esztergápadda: 8 emberre szerkesztéssel prima állapotban eladó. Cím: Kardos, Arad, Str. Meitanu 14.

Maniu bünrészese a Szovjetunió elleni rablőháborúban is

Évtizedeken keresztül üzött szovjetellenes politikát Maniu és pártja

1918-ban—19-ben a magyar forradalmat nemcsak Horthyék fenyegették, nemcsak grófi összeesküvés sorakozott fel ellene, hanem a fiatal köztársaság ellenségei között ott volt Maniu és pártja is. Egyik segítőtje volt a reakciós diktatúra uralomra kerülésének.

Maniu ezt nem is tagadta. 1936 június 8-án Alvinczen tartott beszédében szó szerint ezeket mondta:

„Amikor a „Consiliu Dirijent”-ben voltam, harcoltam a budapesti bolseviztákkal ellen. Amikor kormányon, vagy ellenkormányon voltam, egyetlen alkalmat sem szalasztottam el, hogy ne hallgassam szavam ellenük.”

De Maniu nemcsak a magyar kommunisták ellen acsargott. 1919—23 között Maniu Mihalacheval együtt kihívások révén támogatta a szovjetellenes intervenciók hadműveleteit. 1930 decemberében Maniu a „Neue Freie Presse” bécsi lap munkatársának adott nyilatkozatában

hangsúlyozta, hogy Románia mindig készen áll öreg földrészünk védelmére. Ugyanabban a nyilatkozatában kijelentette: „Ha a jelenlegi gazdasági helyzetről érintett államok radikális eszközök akarnak folyamodni, akkor a bolsevista kérdéssel is foglalkozniuk kell.”

És Maniu foglalkozott is ezzel. Nem elvontan. Szándékát konkrétan is meghatározta. 1932-ben Maniu a szenátus ülésén Olaszország vezetése alatt délkelet-európai bolsevistaellenes front megalakítását sürgette. Maniu volt az, aki 1940 szeptember 3-án Ploestiben Antonescu tábornokkal folytatott megbeszéléseket. Amint az az Antonescu-per tárgyalásán kiderült, Maniu ezen a tárgyaláson bejelentette Antonescunak, hogy a nemzeti parasztpárt részt vesz a tábornok kormányában. Ezt megelőzően 1940 augusztusában Maniu von Ritzgannék, Hitler megbízottjának kijelentette, hogy ha kormányon lenne, szakembereket kérne Németországtól a vasut, a köz-

igazgatás és a hadsereg részére. Ugyanakkor még a következőket mondta:

„Van egy jó tábornokom, Antonescu és ha Németország ad még két tábornokot, Románia megverheti Oroszországot.”

Maniu a szovjetellenesség mellett még nagyított is az a nagyolás eredményesen közrejátzott abban, hogy a hitleri Németország a román fasiztákkal együtt beugratta Romániát a szovjetellenes rablőháborúba.

A háboru előkészítésében Maniunak nagy szerepe volt.

1941 júniusában, a háboru kitörése előtt, Maniu Popovici Mihail lakáson megbeszélést folytatott a német követvel. A megbeszélésen megállapodtak abban, hogy a nemzeti parasztpárt támogatja a Hitler és Antonescu-féle szovjetellenes háborút.

Maniu mindvégig tájékozódott az Antonescu-kormány terveiről és azokat mindenben támogatta. Maniu barátja, Mi-

halache az Antonescu-perben tett írásos nyilatkozatában közölte, hogy az Antonescu-kormányban való miniszterelnökhelyettesi kinevezésének ötlete egyenesen Hitlerrel származott.

De Maniu szovjetellenes magatartása nemcsak a két háború között és a rablőháboru elején nyilvánult meg, hanem akkor is, amikor a fasizták veresége már nyilvánvaló volt. 1944 április 4-én, amikor a Szovjetunió előnyös fegyverszüneti ajánlatot tett Romániának, Maniu nem volt hajlandó elfogadni, inkább Stirbey hercegen keresztül az angolszászokkal kezdett tárgyalásokat sokkal előnytelembe feltételek mellett.

Maniu felélés a szovjetellenes politikáért, részese a Szovjetunió elleni rablőháborúnak, amelyben az ország színevárága vérzett.

Felélnie kell a nép ítélőszéke előtt az elpusztult százazrekért, az özvegyek, rokkantak, hadiárvaik szenvedéséért.

A nép ítéli fog.

Jellemző tények

Mind több eset mutatja, hogy az amerikaiak milyen következetesen védekeznek a fasisztákkal. Egyike ezeknek a felháborító eseteknek az, hogy Missioini megszabadították, Skorzeny Ottó SS tisztet, az amerikai bíróság felmentette a háborús bűnösség vádjától. A cseh kormány adatai szerint az amerikaiak több ízben meg is szöktették a Csehszlovákia által kikért háborús bűnösök némelyikét. Így mentették át ausztriai táborba Hans Wozirelt, a lidiciei hóhércék egyikét. A csehek még több esetet sorolnak fel, amikor az amerikaiak hasonlóan jártak el.

A felelősségrevonás alól megmenekített fasisztákat szabadon engedték — ugyanakkor a linzi amerikai keatonai törvényszék több osztrák antifasizistát börtönbüntetésre ítélt. Közülük több volt partizán, akik résztvettek a hitlerista csapatok lefegyverzésében és ezzel sok amerikai keatonai életét mentették meg. Az ausztriai szervezett munkásság tüntetéseivel tiltakozott az amerikai hatóságok minősíthetetlen magatartása miatt.

Ugyancsak az amerikai „szabadság és egyenlőség” korlátlanágára világít rá a következő két jellemző eset. Barbara Hutton, a világ leggazdagabb asszonya részegen felgyújtotta floridai villájának vagyontörő perzsaszőnyegét. A biztosítótársaság először elutasította buszszert dollarnyi kártérítési igényével, de a társaság elnöksége — azzal az indokkal, hogy Barbara Hutton legjobbj üzletfelik — a szabálytalanság ellenére kifizetette a kártérítés teljes összegét.

Ruth Wander newmarki öregasszony ruhateretében közben kizuhant lakásának ablakából és szörnyethalt. Az asszony leánya hét testvére nevében kérte anyjuk életbiztosításának kifizetését. Megtagadták azzal az indokkal, hogy egy részletet elmulasztottak befizetni az esedékes díjakból.

Mindkét ügyben ugyanaz a biztosító társaság, az „Alligator American Assurance Association” járt el.

Éz ipari termékek bevallási értéke

KOLOZSVÁR. — A pénzügyminisztérium távirati utasítással egészítette ki 566.147—947. számú rendeletét, amellyel az árukészletek értékebevallásának bejelentési határidejét október 20-ig meghosszabbította. A rendelkezés értelmében a szabad forgalmú áruk és ipari termékek bevallási értéke nem lehet kisebb az 1938. évi eladási ár kétszeresénél.

Uj építészeti, szövészeti, faipari és háztartási iskolákat biztosít a magyar középiskolák átszervezéséről szóló rendelet

A társadalmnak is hozzá kell járulnia a tanszemélyzet fenntartásához

BUKAREST. — (Munkatársunk telefonjelentése.) Stefan Voitec nemzetevelésiügyi miniszter a román iskolák létszámának csökkentésével egyidőben rendeletet adott ki a magyar nyelvű közép-fokú oktatásnak az államtakarékosság szempontjából való átszervezésére. A rendelet október 3-i keltezéssel jelent meg és a megjelenéstől számított öt napon belül végrehajtandó.

A rendelet felsorolja a most kezdődő iskolában nem működő magyar középiskolákat, majd intézkedik több elméleti középiskolák ipari szakoktatás céljára való átminősítéséről és a nem okvetlenül szükségesnek bizonyult párhuzamos osztályok ideiglenes megszüntetéséről, végül pedig felsorolja a költségvetésileg megállapított magyar középiskolai tanszék-eket.

MÁS KÖZÉPISKOLAKBA OLVADNAK BE AZ EGY SÉGES GIMNÁZIUMOK

A rendelet értelmében ezidén nem nyitja meg kapuját a kolozsvári Marianum leánygimnázium, a szatmári magyar nyelvű állami fiugimnázium, a nagyváradi II. számú állami magyar nyelvű fiugimnázium, valamint a marosvásárhelyi Körösi Csoma Sándor állami fiugimnázium. Ideiglenesen megszüntetik Bonyha (Kisküküllő), Erdőd (Szatmár), Farkaslaka (Udvarhely), Gyergyószentmiklós, Gyergyóújfalú (Csik), Hosszúfalú (Brasó), Kibéd, Firtosmartonos (Udvarhely), Vajdahunyad (Hunyad) egységes gimnáziumait is, valamint azokat az egységes gimnáziumokat, amelyek olyan városokban működtek, ahol rendes magyar-, vagy nyolcosztályos középiskola van. Mindezekben a helyeken az egységes gimnáziumok növendékei a létező gimnáziumokba, liceumokba, tanítóképzőkbe, vagy más középiskolák megfelelő osztályaiba iratkozhatnak be.

A szakiskolák közül nem nyílik meg ezidén a nagyváradi Orsolyák leánytanítóképzője sem, ennek internátusa azonban megmarad és ott az állami magyar nyelvű tanítóképző ama növendékeit helyezik el, akik eddig az Orsolyákhoz jártak.

A takarékosági esztendő tartamára megszüntetett középiskolák növendékei a rendelet szerint átiratkozhatnak a szülőik választotta legközelebbi magyar tannyelvű középiskolába. Az átiratkozás szülői nyilatkozat alapján történik, amely felüti az utonban választott középiskolát. A megszüntetett iskolák igazgatósága köteles a gyermekek iratait és befizetett tandíját átküldeni a megjelölt iskoláknak.

Ha a falun megszüntetett egységes gimnáziumok növendékeinek nem áll módjukban a legközelebbi fekvő városban folytatni tanulmányaikat, a rendelet engedélyezi számukra a magántanulói beiratkozást valamelyik gimnáziumba. Egyébként a most megszüntetett egységes gimnáziumok osztályai a helyi elemi iskola megfelelő felsőbb osztályai alá alakulnak át.

ELMÉLETI ISKOLÁK HELYETT IPARI LICEUMOK

A rendelet külön szakaszban foglalkozik bizonyos számú elméleti középiskola korszerű szakiskollákká való átalakításáról. Mint ismeretes, eddig tulen-

gett iskolahálózatunkban az elméleti oktatás. Eppen ezért öröndetes, hogy a legujabb tanügyi intézkedések e tekintetben eleget tesznek a Magyar Népi Szövetség régi kívánásának és szaporítják a szakiskolákat.

A rendelet értelmében a zilahi magyar nyelvű állami leánygimnázium, a csik-somlyói római katolikus tanítóképző, a marosvásárhelyi Körösi Csoma Sándor állami fiugimnázium és a szatmári állami fiugimnázium megannyi ipari leányliceummá alakul át. Ezek közül a csik-somlyói új ipari leányliceum megtartja a római katolikus felekezeti jellegét.

A korszerű női oktatás fejlesztését célozza az a döntés is, hogy a nagyváradi Orsolyák tanítóképzőjét magyar nyelvű Állami Háztartási Főiskolává alakítsák át Székelyudvarhely székhellyel.

A rendelet két fontos új tagozattal

szaporítja a már meglévő magyar ipari liceumokat. Nevezetesen a kolozsvári magyar ipari liceum építészeti és városrendészeti tagozatot kap, a brassói magyar ipari fiuliceum pedig szövészeti tagozattal bővül. A Székelyföld iparosítása szempontjából rendkívül nagyjelentőségű az a döntés is, hogy a csikszeredai fiuliceum felső párhuzamos osztályai állami faipari liceummá alakulnak át.

A rendelet pontosan intézkedik arról is, hogy az új ipari szakiskolák tanszék-ekre a megszüntetett elméleti középiskolák tanszemélyzetéből neveznek ki tanárokat.

ÚJ SZEREPHEZ JUT A PETŐFI-ALAP

A rendelet nem zárja ki, hogy szükség esetén ne alkalmazhassanak az egyes iskolák olyan tanárokat is, akiket nem az

Helyzetjelentés a tifuszfrontról:

Az elmúlt nap nyolccal emelkedett a megbetegedések száma

A rendőrség erélyes razziákkal tisztítja meg a várost a csavargóktól és koldusoktól

KOLOZSVÁR. — A városi tisztifőorvosi hivatal legujabb közlése szerint, a legutóbbi napon, a város területén a tifusz megbetegedések száma nyolccal emelkedett.

A járvány tovább tart. Az eddig lefolyt esetek arra mutatnak, hogy a betegség a szokottnál valamivel könnyebb lefolyású és így

az elhalálozási arányszám is kevesebb.

Az egészségügyi hatóságok — bevonva a megyei és városi hatóságok vezetőit is — kedden délelőtt a vármegyeházán értekezletet tartanak. Ezalkalommal elkészítik a mérlegét annak, hogy a járvány leküzdése terén az eddig

biztosított intézkedések közül melyek váltak be és milyen további intézkedésekre lenne szükség. Megtárgyalják ezenkívül a nyilvános istentiszteletek megtartásának esetleges újra engedélyezését.

Az egészségügyi hatóságok ismételten hangoztatják, hogy a járvány leküzdése kimondottan

csak tisztasági kérdés. Még fokozni kell a veszedelmes féreg elleni küzdelmet és a járvány idején — de azután is — állandó figyelmet kell a tisztálkodásra fordítani.

FOLYIK A KOLDUSFRONT FELSZÁMOLÁSA

A város megtisztítása a csavargó és koldus elemektől is folyamatban van. Ezzel kapcsolatban Keleti Sándor tartományi rendőrfőfelügyelő a következő nyilatkozatot adta munkatársunknak:

— A rendőrség szeptember 19-től kezdve október 5-ig 14 utcai razziát rendezett. Ezekben a razziákon összesen 816 csavargót és koldust állítottak elő. Főlegtelentették őket és a nem kolozsvári illetőségűeket a város területéről kitoloncolták. A kitoloncoltak közül igen sokan újra visszatértek a város területére. A razziákon olyanokat is találtunk, akiket már kétszer, háromszor is kitoloncoltunk és ismét visszaszárvárogtak. Tudjuk, hogy milyen fontos a város megtisztítása a fertőző természetű elemektől és a rendőrség teljes erővel folytatja a kolozsvári csavargó- és koldusfront felszámolását — fejtegette be nyilatkozatát Keleti főfelügyelő.

Itt írják meg azt is, hogy hétélfőn délután a rendőrség az egész város területére kiterjedő nagy-számban razziát ismét nagyüzemi csavargót és koldust állított elő, akiket a nyilatkozatban említett elbűntetett alá vontak. A razziáknak után valamennyit kitoloncolták a város területéről.

Nagyobbmennyiségű gyógyszer és vetőmag érkezik Kolozs megyébe

Bianu megyefőnök beszámolója bukaresti utjáról

KOLOZSVÁR. — Bianu Petre dr. megyefőnök, valamint Condor Ioan, a megyei gazdasági hivatal főnöke, többnapos bukaresti tartózkodás után visszaérkezett Kolozsvárra. A megyefőnök és a gazdasági hivatal főnöke bukaresti utjuk alkalmával tárgyalásokat folytattak az egészségügyi minis-

teriummal a megye területén egyre nagyobb méreteket öltő tifuszjárvány leküzdésére vonatkozóan. Felkeresték a földművelésügyi minisztériumot is, ahol a vetőmagellátás kérdésében folytattak beható tárgyalásokat.

Bianu megyefőnök a következőket mondta:

— Mind az egészségügyi minisztériumban, mind a földművelésügyi minisztériumban a vármegye és város ügyeit — mondotta Bianu Petre dr. — megértéssel fogadták. Az egészségügyi miniszter a vármegye és város részére a kiittéses tifuszjárvány elleni védekezésre

nagyobb mennyiségű gyógyszert bocsátott rendelkezésünkre. A szükséges orvosságok a napokban megérkeznek.

— Ugyancsak eredménnyel járt a vetőmagigénylési kérésünk is. A földművelésügyi miniszter a vármegye részére 20 vagon őszi ga-

bona vetőmagot utalt ki. A kiutalt vetőmagot a megye gazdasági hivatala nagyszámú részben az új gazdák között osztja szét. Részesülni fognak azok a gazdák is, akik az elmúlt évben több termelésükkel vagy minőségi termelésükkel kitűntek.

Nem szednek ki reakciós kéziratot a nyomdászok

BUKAREST. — A grafikai munkások október 16 és 17-én országos kongresszust tartanak Bukarestben. A grafikai munkások országos szövetségének végrehajtóbizottsága erre az alkalomra kiadott kiáltványában a stabilizáció mellett kiállásra és a reakció elleni fokozottabb harcra szól fel az ország grafikai munkásait.

— Reakciós kéziratból egy szót sem szedünk ki — mondja a kiáltvány — és a továbbibólban kiemelni, hogy addig az országban a nép nem éhet szabadon és felelem nélkül, amíg a szabotálók és üzerek folytatják hazai és népiarúló aknamunkájukat.

— Legujabk azon, hogy a Román Kommunista Pártnak a gazdasági élet helyreállítását célzó javaslatára mielőbb megvalósuljon — fejeződik be a grafikai munkások országos szövetségének kiáltványa.

LEGUJABB:

Patrascanu igazságügyminiszter a készülő igazságügyi reformról nyilatkozott a rádiónak

BUKAREST. — A bukaresti rádió munkatársa interjút folytatott Lucretiu Patrascanu igazságügyminiszterrel az igazságügyi készülő reformjáról.

A miniszter nyilatkozatában rámutatott azokra a körülményekre, amelyek az igazságszolgáltatás multbani gyakorlatát rúthadatták a — lapunkban néhány nap előtt már ismertett — reformot pedig szükségessé tették. Rámutatott, hogy a tervezet arra törekszik, hogy az igazságszolgáltatás gépezetét közelebb hozza a népi tömeghez. Másrészt a falusi bíróságok megvalósításával, a peres ügyek jobb elosztásával gyorsabbá teszi az ügyek megoldását, ugyanakkor könnyebb-

seget hozva a falusi ügyfeleknek, akiknek nem minden esetben kell a városi bíróságokhoz utazniok.

A továbbiakban Patrascanu miniszter a választott népbírák szerepének a jelentőségét méltatta, majd a rádió munkatársának a kérdésre válaszolva rámutatott, hogy a meglévő bíróságok bizonyos módosításokkal megmaradnak és új bíróságokkal kiegészülnek.

A reform az érvényben lévő törvények közül a bünvádi perrendtartást, a büntető törvénykönyvet, a polgári perrendtartást és a polgári törvénykönyvet is érinti. Befejezésül hangoztatta meggyőződését, hogy a készülő igazságügyi reform a de-

mokratikus rend megszilárdítását és a nép ügyének szolgálatát fogja elősegíteni s ugyanakkor a népi hiányosságokat is kiküszöböli.

MA KEZDŐDIK A PONTRENDSZER SZERINTI ARUK SZÉTSZÁNTÁSA

Bukaresti jelentés szerint ma reggel kezdik meg az egész ország területén a pontrendszer szerinti árucikkek szétszántását.

A pontrendszer szerint szétszántásra kerülő lábbelifélék szétszántásával az iparügyi és kereskedelmi minisztérium vidéken összesen 93 vállalatot bizott meg

Ünnepélyes keretek között

nyitott meg a krasznai „Fazekas Mihály” népi kollégium

Ünnepélyes keretek között nyitotta meg kapuit nemrégben a krasznai Fazekas Mihály Népi Kollégium. A felavatási ünnepély istentisztelettel kezdődött, amelyen Kádár Imre lelkes Fazekas Mihálynak, az egyszerű falusi pásztornak egyéniségét és alapítványának jelentőségét méltatta. Ezután a közönség átvonult az új népi kollégium épületébe, ahol dr. Kádár István, a helybeli egységes gimnázium igazgatója, a népi kollégium létrehozásának történetét ismertette. Kecskés József tanfelügyelő szólalt fel ezután.

és tapasztalják azt az erőt, amit a dolgozó nép akarata jelent, amely boldogabb jövőnkönk legerősebb biztosítója.

Ezután Bíró János, szilágysomlyói esperes tartott felszentelő beszédet és áldotta meg az új értelmiség otthonát. Dr. Vörös István, a Magyar Népi Szövetség országos központjának üdvözlését tolmácsolta. Előadásában rámutatott arra, hogy a népi kollégium célja kettős: egyrészt a szegényparasztság tehetséges fiainak felkarolása, másrészt pedig az újszellemű magyar értelmiség felnevelése. E második feladat betöltése nélkül nem teljes a népi kollégium munkája.

— Olyan értelmiségi réteget akarunk nevelni, amely a széles néprétegek ügyét képviseli és szolgálja s amely akarja és tudja vállalni a harcot a demokráciáért vívott küzdelmünkben.

Dán Sándor a Kommunista Párt szilágymegyei szervezete nevében üdvözölte az egybegyülteket. Beszédében hangsúlyozta, hogy a népi kollégiumi mozgalom leglelkesebb támogatója a munkásság.

— Senki se feledkezzék meg arról, hogy a népi kollégiumok megteremtési lehetőségeit a román demokrácia teremtette meg. — mondotta többek között. — Mert a multban, ha voltak is népi kollégiumok, nem adatott meg a lehetőség arra, hogy annak tagjait olyan magatartásu értelmiségi munkásokkal nevelejk, amilyen a mai idők szelleme megkövetel.

Végül pedig Fazekas János, a helyi Magyar Népi Szövetség elnöke, meleg szavakkal köszöntötte a helyi és kolozsvári vendégeket s támogatásukat kérte a kollégium további fenntartásához és kiteljesítéséhez.

Olcsó kölcsönt folyósít a Nemzeti Szövetkezeti Intézet a mezőgazdák részére

BUKAREST. — A Nemzeti Szövetkezeti Intézet az INCOOP, kölcsönnyújtásával siet a romániai mezőgazdák és szőlőtermelők segítségére. Kölcsönt nyújt a mezőgazdák számára a rizstermelés betakarításához, a búzával, árpával és rozsval elvégzendő őszi szántási és vetési munkálatok költségének fedezésére, azokban az országrészekben, ahol aszály pusztított, takarmány beszerzésére, sertéshizlalás céljaira takarmánybevásárlására és az aszálysújtotta vidékeken az élő mezőgazdasági felszerelés pótlására. A szőlőtermelőknek kölcsönt nyújt a szüreti költségek, a szőlőtőkék elföldelése és a vadhajások irtása költségeire.

azonkívül minden igás szarvasmarha vagy ló után teletetésre 1000 lej, juhok után darabonként 100 lej, hizlalásra beállított sertések után pedig darabonként 1000 lej kölcsönt folyósít a Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP.

Nem folyósít kölcsönt buza- és napraforgómag betakarítására, mezőgazdasági gépek beszerzésére, a tengeri betakarítására és fogyasztási ciklokra. A rizstermelők csak a Nemzeti Mezőgazdasági Hitelintézet útján kaphatnak kölcsönt.

A kölcsön egyéni jellegű és értékhatára hektáronként a következő: aszálysújtotta vidékeken minden egyes megművelt hektár után személyenként 2500 lej, az ország többi részében hektáronként 2000 lej, a termelőszövetkezetbe tömör-

Az aszálysújtotta vidékeken

Hogy működnek az új fogyasztási szövetkezetek

BUKAREST. — Az Országos Szakszervezeti Tanács vezetői a vidéki szakszervezeti tanácsok elnökeinek bevonásával nagyfontosságú értekezletet rendezett az elmúlt szombaton — amint azt rádiójelentés alapján már röviden ismertettük. Az értekezlet egyik legfontosabb tárgya a *fizetési alkalmazzottak ellátását biztosító fogyasztási szövetkezetek kérdése* volt.

a szövetkezeti mozgalmat, erősíteni különösen az 1944 augusztus 23. után létrehozott szövetkezeteket s végül szorgalmazni a városnegyedekben és munkásnegyedekben felállítandó új fogyasztási szövetkezeteket.

A felállítandó új fogyasztási szövetkezetekkel kapcsolatban megállapították, hogy azok önálló ügykezelést folytatnak, önkormányzattal rendelkező vezetőségük lesz s a megválasztandó igazgatótanács gondoskodik arról, hogy a szövetkezet minden vásárlása és eladása készpénz ellenében történjék. A hitel mindenféle formájára tilos.

Elvileg újból leszegyeztek, hogy a megszüntetett ellátószervek helyett a jövőben a fizetési alkalmazzottak ellátását kizárólag szövetkezetek útján biztosítják. Eppen ezért a szakszervezeteknek kötelessége minden erővel támogatni

Az új szövetkezetek segítése érdekében javasolták a szakszervezeteknek, hassanak oda, hogy a volt ellátószervek (ekonomátok) egész léltára adassék át részükre. Végetül kimondotta azt is az értekezlet, hogy tekintettel arra, mi szerint az új szövetkezetek tagjai túlnyomórészt fizetési alkalmazzottak lesznek, a felállítandó szövetkezeteket helyezték közvetlenül az Országos Szakszervezeti Tanács felügyelete alá. Természetesen a szövetkezeti élet egysége érdekében ezek a szövetkezetek egyidejűleg valamelyik fogyasztási szövetkezeti megyei központnak (Föderalé) is tagjai lesznek.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jellegű hirdetéseknek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint. Nyilttér szavankint 10 lej.

EGY tiszta új bőrnadrág eladó. Márton Alexandru, Andrassy-ut 29. Fűszer-üzlet. 7715

ELLADÓK hibátlan csónakos Singer varrógép, hintaszék, nagy mosófazék. Érdeklődni délután. Horea-ut 5 szám, II. emelet 15. Dite Józsefnél. 7705

EGY fürdőszobaberendezés és egy modern rövid, keresztúros zongora eladó. Érdeklődni Kálvin-utca 35. 7704

VESZÉK rossz cipőket és páratlant. Hosszu-utca 48, ajtó 2. 7708

KEKRÓKA gallért, vagy czüstrókat megvételre keresek. Cim a kiadóban. 7703

ELUTAZAS miatt mindenféle butor eladó. Böszörményi-utca 16. 7706

KOZÉPTERMETRE sötétcsíkos kamgarn ruha eladó. Mária királyné-utca 14. Bindász szabóság. 7701

OCSKA cserepet megvételre keresek. Borhancs-utca 8. 7698

VESZÉK mindenféle használt ruhákat és fehérneműt. Szabadság-tér 12, Rác. 7699

Golyóscsapágyak

ólomcsövek, szalagfűrés, áteresztő gyalugépek, exenderprés, centrifugák, olajmalmi gépek, buza- és kukoricadrló hengerek, traktorfejek- és tengelyek azonnali szállításra kaphatók. Mindennemű gépjávitást, motortengelyek és fejek hegesztését előnyösen vállaljuk

INDUSTRIA DE MASINI Temesvár II., Kogálniceanu-u. 8. Telefon: 56-97.

DEMIJONOK

5—10—15 liter nagyságban, minden mennyiségben. Eredeti gyári árban. GAL BÉLA, CIUI Piaja Gării No. 4—5

VESZÉK jó télikabátot magas termétre. Réthiné, Zrinyi-utca 1. 7695

SZEP szürke felöltőm van, elcsereplném rádióval. Vasile Lupu-utca 16. 7699

KOVACS műhelyberendezés, nagy bőrfűvővel, eladó. Cim a kiadóban. 7697

JOKARBAN lévő szalon eladó. Pata-utca 132. 7700

INGATLAN-LAKAS ELCSERÉLEM Kolozsváron házamat Magyarországi bármely városi házastelekkel. Cimét leadni a „Terno” ügynökkéhez, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utca felől. 7689

JÓIMENŐ élelmiszerüzletemet berendezéssel együtt betegség miatt átadnám. Cim a kiadóban. 7671

LAKÁST kaphat egy személy, vagy két iskolás. Teleki Mihály-utca 7. 7717

ELUTAZAS miatt sürgősen eladó egy fél házastelek kerttel, beköltözhető lakással, egy vadonutaj kombinált szobabutor, rádió, vaskassa, goblen kép, kristályok minden elfogadható áron. Cim: Madách-utca 19. délután 3—5-ig. 7707

14 ÉVES sarok fűszerüzlet áruval, vagy anélkül, 2 korcsmahelyiséggel, esetleg lakással is, kívánndorlás miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 7715

MAGYARORSZÁGI ingatlanomat eladom, vagy elcserelem kolozsváriért. Ertekezni 1—4 óra között Egyetem-utca 1, III. emelet 6. 7702

KIS szoba butorral együtt átadó. Cimemet „Olcsó” jellegre. 7714

ALLAST KAPHAT UGYES kislányt könnyű munkára azonnal felveszek. Horea-ut 32, kávéház. 7713

KISZOLGALO üzletbe felvétetik, aki könnyebb házimunkát is vállal. Cim a kiadóban. 7709

EGY belvárosi vendéglő pénzes társat keres. Cim a kiadóban. 7693

FIATALEMBERET szolgai teendőkre és egy mosogatóláncot felveszek. Bartha Miklós-utca 3, „Zokogó majom”. 7716

ALLAST KERES PERFEKT főző bejárónőnek ajánlok zom kisebb családdhoz. Cim a kiadóban. 7714

KULONTELEK MENYASSZONYI ruhák, fitylak, koszorok kikölcsönzése „Dahlia”-ban, Horea-ut 35 szám. F.

Fertőtleníse

Lakását

Füstöltesen G. G.-vel

Füstölés előtt nincs kiköltözés, ajtó, ablakberagasztás.

Nárom óra alatt kész!

Füstölés után nincs poloska, teü, sváb, moly, légy, pók hangya.

piszok, nagytakarítás.

Tartós hatása

a füstölés után bekerült rovarokat is elpusztítja. Emberre, gerinces állatra ártalmatlan

Kizárólagos megbízott

ATOK

fertőtleníto vállalat

Rendelést felvesz Rozsa drogeria Szabadság-tér 27 szám.

MUNKAS embernek teljes ellátást ad nek. Cimemet „Othon” jellegre. 7714

ELVESZETT egy darab sibakancs a Galamb-utca és ószer közötti utcán. Megtaláló magas jutalom ellenében adja be Pollákhöz, Krizbai-utca 42 alá. 7717

BUDAPESTRE vagonársat keresek Malinovszki-tér 7, 4—6 óráig. 7694

5000 Lei.

1 kg. zsír, 5 kg. liszt jutalom annak, aki vasárnap Papp-u.—Deák F.-utca között elveszett aranykarkötőmet visszahozza, vagy nyomozza meg. Strada Ciordas (Lehel) I. üzletbe.

Fájdalommal tudatjuk, hogy Rurhardtvánné szül. Lichnovszky Mária f. hó 3-én elhunyt. Temetése f. hó 7-én d. u. 5 órakor lesz a köztemelő kápolnáiból. Gyászoló család.

ADAS-VÉTEL LAMPANÉLKÜLI vagy nem üzembes rádiót keresek megvételre. „Modern” jellegre „Erdély” könyvesboltba. 7627

ARAGAZ tartályt keresek megvételre. Malom-utca 32, I. emelet. 7632

EGY automata mérleg eladó. Cim a kiadóban. 7610

HARISNYASZEMFELSZEDŐGÉP 2 darab tüvel eladó Weisz gépkereskedőnél, Horea-ut 82. 7458

ÜVEGES vitrin, üzleti pultok eladók. Horea-ut 22. 7717

VICTORIA SZÖVETKEZET pályázatot hirdet: plakátokra, kirakattérvekre és diapozitív rajzokra.

I. díj 3000 lei
II. díj 2000 lei
III. díj 1000 lei

Felvilágosítást ad témára és szövegre naponta 13—14 óra között a Victoria szövetkezet központja Str. 1 Mai (Bartha Miklós-utca) 13 szám alatt.

A jelzés pályamunkák beküldési határideje október 25.